

Поштовани гости и уважене колеге судије,

Размишљајући о садржини мог обраћања, одлучио сам да не причам о општим местима, принципима поделе власти, начелима владавине права и правне сигурности, како је то уобичајено за излагања на стручним скуповима судија.

Сматрам значајнијим да у датом тренутку, као председник највишег суда, представим резултате рада свих судова у Републици Србији у 2025. години и упутим што више порука судијама и председницима судова.

Као судија и председник највишег суда, могу слободно рећи да сви живимо у праву и посредством права. Оно је мач, штит и претња за остварење било ког права.

Али за судију право представља царство, чији је поданик, верни следбеник у изналажењу правних аргумената којима брани свој став изражен у пресуди. И увек је под будним оком, како стручне, тако и опште јавности.

Зато је важно како судија пресуђује случај, јер је исти заправо питање нечијег животног проблема које он треба да реши, а да при томе „помири“ право и правду, јер ако тај судија није праведан, онда је заједница нанела штету једном свом члану, или пак учинила најтежу неправду ако је невина особа осуђена за дело које није починила.

Да би судија одговорио на овај, ни мало лак задатак, мора бити едукован, одговоран, независан и судија од интегритета.

Свестан сам да се ове особине врло често чују и понављају, али њихов значај се не сме превидети, још мање заборавити да баш у њима лежи страховита опасност за правну сигурност друштва.

Судија је дужан да се непрекидно едукује, усавршава и тиме надограђује своја знања, што Врховни суд годинама уназад препознаје и подржава.

Тако је конципиран програм рада и овогодишњег саветовања судија, са темама које смо пажљиво одабрали и то које су судови изнели као спорна правна питања и очекујем да ћемо сви који смо на овогодишњем саветовању, активним учешћем у раду свих секција допринети обогаћењу нашег правног знања и мисли.

То је, иначе и један од начина на који Врховни суд, као највиши суд у Републици Србији, врши своју надлежност у обезбеђивању јединствене судске примене права.

Сада бих укратко да вам представим резултате рада судова. То питање сматрам веома важним, јер од резултата рада судова зависи и углед судске власти у друштву.

Одлуком Високог савета судства на дан 31.12.2025. године, у свим судовима у Републици Србији било је одређено 3.127 судијских места, од ког броја је било попуњено 2.654, а ефективно је поступало 2.421 судија, што указује на велики број непопуњених судијских места.

Током 2025. године сви судови у Републици Србији су примили 1.601.972 предмета, решили су 1.666.851 предмет, а остало је нерешено 977.393 предмета од којих је 193.875 предмета старијих од три године, која цифра сама за себе говори колико је потребно повећаног напора да резултати буду бољи.

Савладавање прилива предмета на нивоу Републике Србије је 104,05%.

Према методологији СЕПЕЖ-а просечна дужина трајања судског поступка у Републици Србији је 214 дана.

Истичем дугогодишњу оптерећеност београдских судова у поређењу са осталим судовима, што изискује хитност у изналагању решења тог проблема.

Што се тиче Врховног суда, по одлуци Високог савета судства одређено је да у суду поступа 55 судија, од чега је попуњено 40 судијских места, а од којих је ефективно поступало 35 судија и остварило највеће савладавање прилива предмета у судовима у РС у 2025. години, који износи 139,16%.

Врховни суд је у 2025. години примио укупно 27.116 предмета, решио је 37.734 предмета, а остало је нерешено 25.875 предмета.

Мишљења сам да непопуњеност судијских места и недовољан број судијских помоћника и судског особља у готово свим судовима, имају утицај на ефикасно поступање судова.

Као члан Високог савета судства по положају, учинићу максималан напор да то тело изврши избор недостајућег броја судија у судовима, а апелујем и на друге надлежне институције да у наредном периоду, обезбеде потребна средства како би се надоместио довољан број запослених у правосуђу и на тај начин омогућио рад судова у пуном капацитету, а у циљу остварења основног задатака суда, да грађанима у разумном року пружи делотворну заштиту, као и да предузму мере како би се поправио материјални положај, како судија тако и свих осталих у правосуђу.

Драге колегинице и колеге судије,

У сложеним временима реформи и изазова, осећам обавезу да укажем на значај обављања судијске функције.

Не смемо дозволити да време у коме радимо и увек присутне реформе обележе наш рад, ми судије, треба да правичним одлукама и квалитетом правде оставимо траг времену.

Покажимо генерацијама судија који долазе, како се чува независност и непристрасност, постављају највиши стандарди рада и гради професионални интегритет, и нека наш рад буде транспарентан у оквиру постојећег прописа који регулишу ту област.

Пре свега, нашим одлукама, покажимо како се чува законитост, одржава владавина права и стабилност правног поретка.

Не могу да се данас са овог места не осврнем на положај судија, независност судства.

Али паралелно са тим и одговорност судија и председника судова, на чему ћу као председник Врховног суда посебно инсистирати.

Питање независности судија је увек актуелно и изузетно важно будући да је независност судства и судија један од главних постулата успостављања и одржавања владавине права. Управо зато је одговорност за заштиту независности судства наша кључна брига и то посебно нас који професионално радимо у овом систему, а како нема владавине права без независних судова, све институције и органи такође треба да поштују, штите и бране независност судија и судства.

Да би судија био независан и судија од интегритета, мора да је едукован, стручан, да поштује Етички кодекс судија и буде снажна личност свестан улоге судије и своје одговорности.

Али није довољно да само сви указујемо на ова значајна питања, потребно је да свако до нас судија има личну иницијативу, осећај и жељу за достизање ових циљева и када ми често поставе чувено питање колико је судство независно, стручно и одговорно увек кажем – онолико колико је сваки судија појединац стручан, независан и одговоран.

Не смемо заборавити да смо у служби правде и у „лаким и тешким случајевима“, и када судимо јавности познатим и непознатим предметима.

Не смемо заборавити да ни једна институција, нити један појединац нису изнад закона.

У нашим рукама је алат који морамо користити ефикасније и квалитетније, уз пуну примену закона, поштовање људских права и међународних стандарда.

Подршка Врховног суда у томе неће изостати, јер заједнички циљ свих нас мора бити да што ефикасније и квалитетније пружимо правну заштиту грађанима.

Председници судова,

Ви, којима је поверено руковођење судовима, никада, немојте да заборавите да сте ви само први међу једнакима и да имате привилегију али и дужност да допринесете свеопштем напретку рада и јачању кредибилитета суда.

У складу са принципима доброг управљања и руковођења, покажите одговорност, професионалност и потпуну посвећеност према сваком отвореном питању и први пружите што већи допринос решавању тог питања.

Дакле, наш циљ је јасан: правна сигурност и једнака заштита права и слобода свих грађана, правично и благовремено остваривање судске заштите и стицање апсолутног поверења грађана у судове.

Када ме је недавно питао један старији колега због чега сам се прихватио да на самом заласку каријере преузmem ову тешку и одговорну функцију одговорио сам му између осталог, зато што верујем у српско правосуђе.

Покажимо сви заједно да сам био у праву.

На крају дозволите ми да се захвалим свима који су учествовали на реализацији овогодишњег саветовања судија и пожелим успешан рад и дружење.